

Državni izpitni center

P 1 3 1 A 1 0 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 3. junij 2013

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Splošna navodila

- Kadar kandidat dopolnjuje poved, mora biti odgovor vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilen (npr. nal. 1, 6.1, 17).
- Pri nalogah, pri katerih mora kandidat podčrtati, prečrtati ali obkrožiti odgovor, upoštevamo pravilnost odgovora, tudi če je oznaka drugačna (npr. nal. 6.2.).
- Kadar pričakujemo odgovor ali rešitev v povedi, lahko kandidat dobi točko za jezikovno pravilnost le, če je poved pomensko ustrezna.
- Pri nalogah izbirnega tipa lahko kandidat obkroži samo eno črko, če v navodilih ni določeno drugače. Če obkroži več črk, se naloga točkuje z 0 točkami (npr. nal. 5).

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Mojca Grušovnik ♦ (dvaindevetdesletni) Nežiki Stiplovšek <p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ in o njenem ukvarjanju z računalnikom ♦ njenem brskanju na spletu ♦ njeni uporabi sodobnih tehnologij <p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Dnevniku ♦ časopisu Dnevnik <p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ 13. 10. 2011 ♦ 13. oktobra 2011 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Nežiki Stiplovšek, ki pri dvaindevetdesetih letih uporablja računalnik ♦ dvaindevetdesletnici/gospe, ki je ponosna na svoj Facebook ♦ Nežiki, kako kljub visoki starosti vsak dan brska po spletu 	5 pravičnih rešitev = 2 4, 3 pravilne rešitve = 1
2	2	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Fotografija ponazori temo besedila. ♦ Popestri besedilo. ♦ Sporočevalka je dodala fotografijo, da je besedilo privlačnejše/da bralec takoj vidi, o čem besedilo govori. ♦ Fotografija je nebesedna prvina, ki pritegne bračca k branju tega prispevka. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Fotografija je nebesedni del besedila, ki prikazuje Nežiko Stiplovšek ob njenem računalniku. ♦ Priložena fotografija ponazarja dvaindevetdesletno uporabnico računalnika, ki je predstavljena v besedilu. ♦ Njena vloga je, da lahko vidimo, kakšna je Nežika Stiplovšek. ♦ Fotografija v besedilu ima vlogo, da nam pokaže, da tudi starejši uporabljajo prenosne računalnike. 	1 za pomensko ustrezno rešitev 1 za jezikovno pravilnost pomensko ustrezne rešitve Če je fotografija samo opisana in ni pojasnjena njena vloga, kandidat ne dobi točk, npr.: Na fotografiji je Nežika Stiplovšek, ki uporablja računalnik.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 2009 (napačno: pred dvema letoma) ◆ Cinkami 	<p>Upoštevamo tudi odgovore, zapisane v obliki povedi, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Gleda posnetke na Youtubu. 	<p>3 pravilne rešitve = 2 2 pravilni rešitvi = 1</p>
4	2	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ bere članke ◆ brska po Googlu/spletu ◆ se zabava ob smešnicah ◆ pošilja SMS-sporočila ◆ išče koristne stvari ◆ gleda videoposnetke (na Youtubu) ◆ obuja spomine na preteklost ◆ pošilja e-pošto ◆ se pogovarja po Skypu ◆ spremlja politiko 	<p>Upoštevamo tudi odgovore, v katerih so vsi trije dokazi napisani v povedi, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Čeprav bo decembra praznovala že 93. rojstni dan, je še vedno krepkega zdravja in bistrega uma, spremlja politiko in si brez računalnika ne zna več predstavljati življenja. 	<p>3 pravilne rešitve = 2 2, 1 pravilna rešitev = 1</p>
5	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ A 		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.1	3	po smislu, npr., ena od: ♦ družabna ♦ zgovorna ♦ komunikativna ♦ moderna ♦ napredna po smislu, npr., ena od: ♦ vedoželjna ♦ radovedna ♦ učljiva ♦ moderna ♦ sposobna ♦ zagnana ♦ razgledana ♦ odprta za novosti ♦ informacijsko pismena po smislu, npr., ena od: ♦ skrbna ♦ sočutna ♦ odgovorna ♦ dobrosrčna ♦ solidarna ♦ ljubeča ♦ socialna ♦ vztrajna po smislu, npr., ena od: ♦ verna ♦ pobožna ♦ religiozna	♦ socialna oseba ♦ delovna ♦ marljiva ♦ potrpežljiva ♦ ustrezljiva ♦ verna ženska	4 ustrezne rešitve = 3 3 ustrezne rešitve = 2 2, 1 ustrezna rešitev = 1
6.2	1	♦ posredno		1 za pravilno podčrtavo
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	2	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Nežika Stiplovšek je starejša gospa, ki ima kratke lase in nosi očala. ◆ Nežika Stiplovšek uporablja slušalke. Še vedno nosi poročni prstan in videti je srečna. ◆ Nežika Stiplovšek ima nagubano kožo in na sencih črno piko. Oblečena je v bluzo in suknjič. ◆ Je vitke postave in je nasmejana. Dobro prikriva svoja leta. 	<p>Primeri za 1 točko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Nežika je starejša gospa s sivimi lasmi. ◆ Nežika Stiplovšek je stara gospa, ima očala in se rada ukvarja z računalnikom. ◆ Nežika je po zunanosti videti prijazna babica, ki je preživela marsikaj v svojem dolgem življenju. ◆ Na fotografiji ni videti, da bi bila stara 92 let. Na videz je prijazna in ljubezniva. ◆ Nežika Stiplovšek je starejša gospa, ki rada komunicira prek računalnika in uporablja drugo sodobno tehniko. 	<p>1 za pomensko ustrezno poved s tremi podatki</p> <p>1 za jezikovno pravilnost povedi</p> <p>Če je kandidat napisal jezikovno pravilno in pomensko ustrezno poved z enim ali dvema podatkovoma o zunanosti osebe, dobi eno točko.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ NE 		
	2	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Besedilo je enogovorno. ◆ V besedilu se ne izmenjujeta dva govorca, ampak novinarka le citira besede Nežike Stiplovšek. ◆ Besedilo ni sestavljeno iz vprašanj in odgovorov. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Besedilo ni intervju, temveč predstavitev osebe. ◆ V besedilu ni vprašanj (sporočevalke). ◆ Ker ne odgovarja na vprašanja. ◆ Besedilo pripoveduje o Nežiki Stiplovšek. ◆ Izhodiščno besedilo ni intervju, ker v besedilu ni vprašanj in odgovorov, ampak sporočevalka opisuje Nežiko Stiplovšek. 	<p>1 za pomensko ustreznost utemeljitve</p> <p>1 za jezikovno pravilnost povedi</p>
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	2	po smislu, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zakaj ste se odločili za nakup računalnika? ♦ Kako to, da ste se pri teh letih odločili za računalnik? ♦ Zakaj ste začeli uporabljati računalnik? ♦ Kako ste ugotovili, da je računalnik prava stvar za vas? 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ali radi berete knjige in rešujete križanke? ♦ Ali menite, da bi lahko z uporabo računalnika preprečili demenco? ♦ Kako ohranjate svoj bister um? 	1 za sobesedilno smiselno vprašanje 1 za jezikovno pravilnost povedi
10	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Nežika je rekla, da je bil računalnik zanjo najboljša izbira. 	Upošteevamo tudi odgovore z nekoliko spremenjenim besednim redom, npr.: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Nežika je rekla, da je zanjo računalnik bil najboljša izbira. 	1 za ustrezno pretvorbo 1 za jezikovno pravilnost

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
11.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ (si) bistrim možgane (z računalnikom) ♦ (si) bistri možgane ♦ bistriti (si) možgane 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ bistenje možganov (z računalnikom) ♦ Z računalnikom si bistrim možgane. 	
11.2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ NE ♦ NE ♦ DA ♦ DA ♦ DA 		5 pravih rešitev = 2 4, 3 pravilne rešitve = 1
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
12.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ računalništvo ♦ informatika ♦ informacijska/sodobna tehnologija 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ računalnik ♦ multimedija ♦ tehnologija ♦ svetovni splet/internet 	
12.2	1	po smislu, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ To so stvarna lastna imena. ♦ lastna imena 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ker so naslovi/imena/poimenovanja (spletnih strani/računalniških programov/ socialnih omrežij in brskalnikov/podjetij. 	1 za ustrezno utemeljitev
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
13	2	<p>po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ potreba <p>po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ razkošje <p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ (zelo) veliko ◆ ogromno ◆ dosti <p>po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ se sporazumeva ◆ se pogovarja ◆ si dopisuje ◆ govori ◆ klepeta 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ nadstandard ◆ priboljšek ◆ veliko ◆ večje število <ul style="list-style-type: none"> ◆ se družijo ◆ je v stiku ◆ debatira 	<p>4 pravilne rešitve = 2</p> <p>3, 2 pravilni rešitvi = 1</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
14.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ stanfordski ◆ celjskim ◆ ameriški 		<p>3 pravilne rešitve = 2</p> <p>2 pravilni rešitvi = 1</p>
14.2	1	◆ vrstni		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
15	1	◆ upokojenim profesorjem doktorjem Zvonkom Fazarincem		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
16.1	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ nedovršni ◆ nedovršnik 	◆ nedovršen	
16.2	2	◆ Vsak dan je tri do štiri ure brskala po Googlu ali pa se (je) zabavala ob smešnicah, ki so ji jih prijatelji pošiljali po elektronski pošti.	<p>Upošteveno tudi odgovore z nekoliko spremenjenim besednim redom, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Po Googlu je brskala vsak dan tri do štiri ure ali pa se je zabavala ob smešnicah, ki so ji jih prijatelji pošiljali po elektronski pošti. 	<p>1 za pravilno pretvorbo</p> <p>1 za jezikovno pravilnost povedi</p>
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
17	1	po smislu, npr.: ♦ odkar ji je (leta 1975) umrl mož		
	1	po smislu, npr., ena od: ♦ da bi si popestrila življenje ♦ da ne bi postala dementna ♦ da bi brskala po spletu ♦ da si bistri možgane ♦ da bi uporabljala računalnik (namesto branja knjig ali reševanja križank) ♦ da bi si krajšala čas ♦ da bi bila v koraku s časom	♦ da bi znala delati z računalnikom ♦ da bi se izobraževala	
	1	po smislu, npr., ena od: ♦ ki so jo operirali (napačno : ki so me operirali) ♦ ki so Nežiko zdravili ♦ ki so ji napovedali še tri dni		
	1	po smislu, npr., ena od: ♦ da so zasvojeni z računalniškimi igrami ♦ da radi igrajo igrice ♦ da preživijo preveč časa za računalnikom		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
18	2	ena od: ♦ Decembra bo praznovala 93. rojstni dan, ampak/vendar/ pa/a je še vedno krepkega zdravlja in bistrega uma. ♦ Decembra bo praznovala 93. rojstni dan, toda še vedno je krepkega zdravlja in bistrega uma.	♦ Decembra bo praznovala 93. rojstni dan, in je še vedno krepkega zdravlja in bistrega uma. ♦ Decembra bo dopolnila 93. rojstni dan, vendar je krepkega zdravlja in bistrega uma.	1 za ustrezno pretvorbo 1 za jezikovno pravilnost povedi

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
19.1	1	♦ ona ♦ nje	♦ tudi ona ♦ brez nje	1 za obe besedi
19.2	1	ena od: ♦ samostalniški zaimek/samostalniški zaimki ♦ osebni zaimek/osebni zaimki ♦ zaimek/zaimki		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
20	1	♦ dvaindevetdesetletna		
	1	♦ triindevetdeseti (rojstni dan)		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
21	1	♦ Prof. dr. Zvonko Fazarinc		
	1	♦ e-pošta		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22 Ustreznost besedilni vrsti	2	♦ podatki o sporočevalcu in naslovniku, kraj in datum pisanja	2 = pravilna, popolna in smiselna navedba podatkov o sporočevalcu, naslovniku ter o kraju in datumu sporočanja 1 = do dve manjši nepravilnosti ob smiselni navedbi podatkov o sporočevalcu, naslovniku, kraju in datumu (npr.: naveden je samo datum / kraj in datum sta napisana vzporedno z naslovom naslovnika / zamenjan vrstni red kraja in datuma) 0 = manjkajo podatki o sporočevalcu ali o naslovniku ali o kraju in datumu sporočanja / podatki o sporočevalcu in naslovniku so na napačnih mestih
	1	♦ poimenovanje besedilne vrste z izraženim namenom in temo (npr.: <i>Prijava na nagradni razpis Medgeneracijsko sodelovanje</i>) in ustrezní nagovor	
	1	♦ (vljudnostni zaključek in) pozdrav ter podpis z navedbo funkcije (če ta še ni izražena v naslovu sporočevalca ali jedrnem delu)	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22	1	♦ izrek prijave na razpis (prijava v imenu skupine ali kot posameznik)	
Vsebina	2	♦ predstavitev dejavnosti – poimenovanje dejavnosti oz. projekta (npr. <i>projekt Medgeneracijsko sodelovanje</i>) in kdo je sodeloval v projektu (npr. <i>prostovoljci (in prostovoljke) šole</i>) – kaj so delali (npr. <i>s svojim računalniškim znanjem smo pomagali pri izobraževanju starejših na področju informacijske tehnologije</i>)	1 1
	1	♦ dokazila (priloge) (npr. potrdilo o vodenju projekta Medgeneracijsko sodelovanje, predstavitev projekta na spletni strani www.srednjaelektro.sola , seznam udeležencev in seznam prostovoljcev, sodelujočih v projektu, poročilo o projektu, mnenja sodelujočih o projektu, fotografije z izobraževanja)	1 = navedba vsaj ene smiselne priloge (lahko tudi v jedrnem besedilu)
	2	♦ jezikovna pravilnost – pravopisna pravilnost – slovnična pravilnost	3 napake = – 1 točka, do 0
Jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost	2	♦ slogovna ustreznost – skladnost s podatki iz izhodiščnega besedila (primeri neustreznosti, npr. neskladen naslov: <i>Jernej Klemenčič, Cankarjeva ul. 33, 9000 Murska Sobota</i>) – objektivno besedilo – brez ponavljanja besed/besednih zvez – brez zastranitvev	2 napaki = – 1 točka, do 0 Jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost vrednotimo samo, če je kandidat za vsebinski del dobil najmanj 2 točki.
Skupaj	12		

1. primer prijave:

Jerneja Klemenčič
Srednja elektro-računalniška šola
Smetanova ulica 6
2000 Maribor

Maribor, 3. 6. 2013

Center za informiranje Pomoč
Slovenska ulica 37
2000 Maribor

Prijava na nagradni razpis Medgeneracijsko sodelovanje

Spoštovani!

V imenu Srednje elektro-računalniške šole se prijavljam na nagradni razpis Medgeneracijsko sodelovanje, ki je bil objavljen na spletni strani www.center.pomoc.si.

Kot dijakinja sem v letih 2011/12 in 2012/13 na šoli vodila projekt z naslovom Medgeneracijsko sodelovanje, ki je potekal v sklopu prostovoljnega socialnega dela. V projektu je vsako leto sodelovalo 30 prostovoljk in prostovoljcev pri računalniškem opismenjevanju starejših: vodili so tečaje računalništva in individualno usposabljali starejše za delo z računalnikom. Projekt je predstavljen tudi na spletni strani naše šole.

Pomoč starejšim pri računalniškem opismenjevanju je bila za nas dragocena izkušnja in obogatitev. Našim prostovoljcem bi veliko pomenilo tudi vaše priznanje, zato se prijavljamo na nagradni razpis.

Lep pozdrav

Jerneja Klemenčič,
vodja projekta Medgeneracijsko sodelovanje

Priloge:

1. potrdilo o vodenju projekta Medgeneracijsko sodelovanje
2. poročilo o opravljenih dejavnostih v sklopu projekta Medgeneracijsko sodelovanje
3. predstavitev projekta na spletni strani www.srednjaelektro.sola

2. primer prijave:

Srednja elektro-računalniška šola
Smetanova ulica 6
2000 Maribor

Maribor, 3. 6. 2013

Center za informiranje Pomoč
Slovenska ulica 37
2000 Maribor

Prijava na razpis

Spoštovani!

Prijavljam skupino prostovoljcev s Srednje elektro-računalniške šole na nagradni razpis Medgeneracijsko sodelovanje, ki je bil objavljen na vaši spletni strani.

Sem Jernej Klemenčič, dijak 3. letnika, in sem na naši šoli vodil obsežen projekt Medgeneracijsko sodelovanje. Prostovoljci smo s svojim računalniškim znanjem pomagali pri izobraževanju starejših na področju informacijske tehnologije. Osebe v tretjem življenjskem obdobju smo uvajali v socialna omrežja in jih tudi naučili uporabljati nekatere zahtevnejše programe, kot so Photoshop, After Effects in še mnoge druge. V prilogi vam pošiljamo tudi slike izdelkov, ki so jih ustvarili udeleženci z uporabo teh programov.

Izbrana skupina prostovoljcev ima močno zaželene kompetence na področju izobraževanja starejših. Poleg obširnega znanja na področju informacijske tehnologije si vsak želi deliti svoje znanje. Vsi člani skupine imamo tudi veliko mero potrpežljivosti in strpnosti, ki sta pomembni vrline pri takšnem projektu.

V upanju, da bo vaš odziv pozitiven, vas lepo pozdravljam.

Jernej Klemenčič,
vodja projekta Medgeneracijsko sodelovanje

Priloge:

1. potrdilo o vodenju projekta Medgeneracijsko sodelovanje
2. fotografije izdelkov

3. primer prijave:

Jernej Klemenčič
Srednja elektro-računalniška šola
Smetanova ulica 6
2000 Maribor

Maribor, 3. 6. 2013

Center za informiranje Pomoč
Slovenska ulica 37
2000 Maribor

Prijava na razpis Medgeneracijsko sodelovanje

Spoštovani!

Kot dijak Srednje elektro-računalniške šole Maribor bi se rad prijavil na nagradni razpis Medgeneracijsko sodelovanje. V sklopu prostovoljnega dela sem na naši šoli vodil projekt z naslovom Medgeneracijsko sodelovanje. S svojim računalniškim znanjem sem pomagal starejšim pri izobraževanju na področju informacijske tehnologije. Naučil sem jih brskati po spletu in uporabljati e-pošto.

Starejši so bili zelo hvaležni in rad bi jim še naprej pomagal pri usvajanju računalniškega znanja.

Lep pozdrav

Jernej Klemenčič,
vodja projekta Medgeneracijsko sodelovanje

Prilogi:

1. potrdilo o vodenju projekta Medgeneracijsko sodelovanje
2. Poročilo o projektu Medgeneracijsko sodelovanje

IZPITNA POLA 2

1. Vodena interpretacija: Marjan Tomšič, Južni Veter (odlomek), Izdajalka

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Ni opredelitive. Opredelitev je napačna.	Odlomek je lirski.
1	Zvrst je poimenovana.	Odlomek je epski.
2	Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.	Odlomek je epski, saj književna oseba pripoveduje o dogajanju. Ima pa tudi lirske prvine, ker so v pripovedovanju vključena njena občutja.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
4		
0	Ni povzetka, ni obnove.	
1	Obnova odlomka z vsebinskimi napakami.	
2	Obnova odlomka brez vsebinskih napak. Povzetek odlomka z vsebinskimi napakami/z vsebinsko napako.	Ženska pripoveduje o svoji odločitvi, da se bo ločila in ostala v Egiptu. Doma jo zato vsi žalijo, do nje so grobi in neizprosni. Postavijo se na možovo stran in jo obsojajo. Sin noče z njo, ostal bo pri očetu. Le babica, ki tudi živi v Egiptu, nič ne reče.
3	Namesto povzetka odlomka je naveden samo posamezen motiv odlomka. V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.	Žena in mati se odloči, da bo za vedno zapustila družino. Pove, kaj je vzrok njene odločitve, in pripoveduje o tem, kako sta se odzvala mož in sin.
4	Povzetek odlomka. Brez vsebinskih napak.	Odlomek pripoveduje o odločitvi ženske, ki je delala v Egiptu, se tam zaljubila v svojega gospodarja in se sklenila poročiti z njim. Ko doma to pove članom družine, so vsi razočarani, kar ji pokažejo na različne načine. Samo njena babica, ki je bila tudi sama v Egiptu, molči. (Povzetek odlomka ocenimo s štirimi točkami tudi v interpretaciji, ki vsebuje še obnovo odlomka brez vsebinskih napak.)

Razlaga odločitve (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Ženska je spoznala, da bo lahko v tujini bolje živeła. Njen gospodar ji bo nudil bogastvo, ne bo ji več treba trdo delati.
1	Razlaga je skopa/površna/nejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Ker pripovedovalka ni več dvomila, se je odločila za Hasana. / Njena odločitev je bila dokončna. Ostala bo v Egiptu, se ločila od moža in se poročila s Hasanom. Sina želi pripeljati v Egipt, da bi tam živel z njima.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Pripovedovalkina odločitev je bila težka, ker je imela doma družino, v tujini pa se je zaljubila v svojega gospodarja. Po neprespanih nočeh ji je postalo jasno, da se mora ločiti od moža. Sina pa ne bi rada izgubila, zato ga je želela pripeljati v svoj novi dom v Egiptu. Njena odločitev jo vodi domov, tam pa spozna, da jo bo lahko uresničila le delno.

Razlaga odzivov (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Mož se takoj sprjazni z ločitvijo.
1	Razlaga je skopa/površna/nejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Mož jo je v svoji jezi žalil, bil je grob, želel ji je nesrečo, sin se je postavil na njegovo stran, enako sta storila oče in mati. / Mož se najprej sploh ni mogel premakniti, potem pa je kričal, pljuval in tolkel po mizi. Sin ni hotel z njo na noben način. Oče in mama sta jo hotela prepričati, naj tega ne stori. Tudi teta jo je prepričevala, stara mama pa ni rekla niti besede.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Mož ob njeni iskreni izpovedi najprej nepremičen prebledi, potem pa jo zaradi svoje prizadetosti žali, ji očita, da je pokvarjena izdajalka, in ji želi, da bi trpela. Oče in mati jo hočeta prepričati, naj ostane doma, in ji pokažeta, da trpita. Tudi teta nasprotuje njeni odločitvi, babica pa molči, ker ima sama izkušnje iz življenja v Egiptu.

Razlaga občutja pripovedovalke (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Ker ji je jasno, kaj bo naredila, je reakcije v družini ne prizadenejo.
1	Razlaga je skopa/povišna/nejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Za moža ji je vseeno, za sina in starše pa ne. Ker je zajubljena, ve, da mora slediti svojemu srcu, ne pa drugim ljudem. / Že pred odločitvijo je preživela tri noči brez spanja. Po mučnih prepirih z možem vidi, da je dosegla ločitev. Sinova odločitev, da ostane z očetom, se ji zdi kot sulica, zagnana v srce. Zdi se ji, da je bilo še najbolj hudo z mamo in očetom.
2	Razlaga je jasna, natančna.	O moževem odzivu samo pripoveduje, ne pove, ali jo je sploh prizadel. Trpljenje staršev opazi, zares hudo pa ji je zaradi sinove reakcije. Bolj jo, da Pavle noče z njo, ampak se odloči ostati z očetom. V Egiptu bo morala živeti brez sina.

Citirana poved (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Citata ni. Citat ne ustreza navodilu.	»Ko sem se zbudila, je bila odločitev v meni dokončna.« / »Jaz bom ostal tu, pri očetu!«
1	Citat ni natančno v skladu z razlago, a je še smiselno povezan z njo. Namesto citata je opisan primer.	»Jezus, kako se je potem vse spremenilo!« / »Po mučnih prepirih, ki so trajali cele noči, sem ga le pripravila do tega, da se je vdal v usodo, da je pristal na ločitev.« / »Toda Pavle, ti moj Bog, Pavle ni hotel z mano!« / »Hudo, še najbolj hudo je bilo z mamo in očetom.«
2	Citat ustreza navodilu/razlagi.	»Vsak njegov pogled je bil kakor sulica, zagnana z grenko žalostjo naravnost v moje srce.«

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Povzetka ni. Povzetek se ne nanaša na prejšnje razlage, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).	
2	Povzetek se nanaša na prejšnje razlage. (0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)	Pripovedovalka sprejme vse odzive svoje družine. Odločila se je za ljubezen, ki jo najbolj osrečuje, težko pa ji je, ker ima rada tudi ljudi, ki jih je prizadela.

Mnenje o pomenu zadnje povedi odlomka (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Mnenje ni izraženo. Izraženo je kot skopa trditev. Mnenje ni v skladu z odlomkom.	Babica ni hotela govoriti tako, kot so hoteli drugi.
1	Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, s šibko razlago.	Pripovedovalkina babica je bila sama v Egiptu in je vedela, kaj se tam lahko zgodi. Zdi se mi pošteno, da ne obsoja svoje vnukinje.
2	Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.	Stara mama se je na odločitev pripovedovalke odzvala drugače kot ostali, kar je povezano s tem, da je bila nekoč tudi sama v Egiptu. Morda je doživela kaj podobnega. Vnukinje ni hotela prepričevati, naj ne stori tega, kar ji narekuje srce ... Razume jo in ve, da bi bilo vpletanje v njeno osebno življenje krivično.

Presoja pravice do svobodne odločitve (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Presoja ni izražena. Izražena je kot skopa trditev. Presoja ne ustreza navodilu.	
1	Presoja je nejasna, izražena z ohlapno, s šibko razlago/nakazana v primeru iz življenja.	Odločamo se svobodno, ko želimo svojo odločitev uresničiti, pa nismo več tako svobodni. Vedno se pojavi kdo, ki nas pri tem ovira.
2	Presoja je jasna, vsebuje ustrezno razlago.	Mislim, da ima vsak človek pravico do svobodne odločitve, vendar bi moral pri tem upoštevati okoliščine, v katerih živi. Lahko se svobodno odločimo za nekaj, ko želimo to uresničiti, pa se poleg naših želja pojavijo še želje tistih, s katerimi živimo. Po mojem mnenju človeka osreči le tista svoboda, s katero ne prizadene drugih.

Utemeljitev presoje s primerom iz življenja (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Naveden ni noben primer. Naveden je primer, ki ne utemeljuje presoje.	Ko se o čem odločam, ne premislim vedno, kakšne bodo posledice.
1	Primer je samo imenovan/nakazan.	Poznam moškega, ki se je zaljubil v družinsko prijateljico. Sprva sta pred njegovo ženo to zvezo skrivala, nato pa sta jo priznala. Njemu je bilo huje kot njegovi ljubici.
2	Primer je na kratko opisan.	V današnjem času se ljudje redko poročajo, veliko pa se ločujejo. Ločitev je mučen dogodek za partnerja, najbolj pa prizadene otroke. Moja sošolka iz osnovne šole je bila do zadnjega razreda vedno odličnjakinja. Ko je zaključevala šolo, pa je izvedela, da se mama in oče ločujeta, ker se je oče odločil za novo zvezo. Doma je bilo hudo, poslušala je prepire, v katerih je oče na materine očitke odgovarjal, da se odloča po svoji vesti in da je rajše iskren, kot da bi živel v lažni zvezi. Po naključju je slišala tudi, da je mati rekla očetu, naj s svojim odhodom počaka tako dolgo, da hči konča šolo, sicer se lahko poslabša njen učni uspeh prav v času, ko je najbolj pomemben. Oče je kljub temu odšel in sošolkin uspeh se je res poslabšal. To zanj ni bilo pomembno, ni se oziral na hčer, ker je našel ljubezen, ki mu je pomenila več kot vse drugo.

Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila
2	
0	Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
1	Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
2	Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Točke	Merila
2	Slovnična pravilnost
2	Pravopisna pravilnost
2	Slogovna ustreznost

Točke	Merila
0	Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.
1	Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.
2	Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

Za vse velja:

Dodatna navodila:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, mu od skupnega seštevka odštejemo eno točko; če napiše manj kot 200 besed, mu odštejemo dve točki.

2. Samostojna interpretacija: Igor Karlovšek, Matej

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Ni opredelitive. Opredelitev je napačna.	Besedilo je sodobna drama.
1	Zvrst je poimenovana.	Odlomek je iz pripovednega besedila.
2	Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.	Odlomek je epski, v pripovedovanje o dogodku pa je vključen tudi dialog, kar je dramatska prvina.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
4		
0	Ni povzetka, ni obnove.	
1	Obnova odlomka z vsebinskimi napakami.	
2	Obnova odlomka brez vsebinskih napak. Povzetek odlomka z vsebinskimi napakami/z vsebinsko napako.	Skupina sošolcev napade fanta z očali in ga z udarci spravi na tla. Ko išče očala, se norčujejo iz njega. Potem jih vodja prepriča, da je pretepanja dovolj, ker se mu fant zasmili.
3	Namesto povzetka odlomka je naveden samo posamezen motiv odlomka. V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.	Vsi sošolci so že odšli, samo Matej je še v razredu. Nasilneži mu zbijejo očala. Ko jih pobira, ga brajajo v glavo in se norčujejo iz njega.
4	Povzetek odlomka. Brez vsebinskih napak.	Odlomek govori o Mateju, ki ga napade skupina fantov. Nekdo ga udari in mu zbije očala z glave. Ko jih na kolenih išče po tleh, ga brajajo in zasmehujejo. Vodja jim potem ukaže, naj ga pustijo, in fant odtava domov, kot da se ni nič zgodilo. (Povzetek odlomka ocenimo s štirimi točkami tudi v interpretaciji, ki vsebuje še obnovo odlomka brez vsebinskih napak.)

Prepoznavna – izbira problema/prvine (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
3		
0	Problem ni izbran. Literarna prvina ni izbrana. Samo splošno razmišljanje o pojavu ali problemu – brez povezave z odlomkom.	
1	Izbran je problem, ki je v odlomku samo nakazan. Izbrana je prvina, ki ni bistveno povezana z osrednjo prvino.	moč volje in domišljije
2	Izbran je problem, ki je smiselno povezan z osrednjim problemom. Izbrana je prvina, ki je smiselno povezana z osrednjo prvino.	odrinjenost / osamljenost / drugačnost
3	Izbran je osrednji problem odlomka/in problem, ki je bistveno povezan z njim. Izbrana je osrednja prvina odlomka/in prvina, ki je bistveno povezana z njo. (Upoštevamo tudi poimenovanje v naslovu. Problem, izbran za ta vzorec samostojne interpretacije, je natisnjen krepko.)	nasilje v šoli / nasilje med mladimi

Razlaga izbranega problema/izbrane prvine (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
3		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Sošolci se izživljajo nad Matejem, ker se mu maščujejo. V nekem pretepu je bil on tisti, ki je začel.
1	Razlaga je skopa/površna/nejasna.	Matej je čudaški, osamljen fant, ki nima stika z drugimi. V šoli s tem izstopa in nasilni fantje se izživljajo nad njim.
2	Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Nasilje v šoli se je pokazalo tako, da so fantje kar brez razloga napadli Mateja. Silovito so ga zadeli v ramo, da ga je vrglo v steno. Potem so ga še igrivo brcali v glavo, ramena in roke. Na koncu ga je nekdo sunil v hrbet. Ker je bil že navajen, da so ga poniževali, ga ta fizični napad niti ni presenetil.
3	Razlaga je jasna, natančna.	Nasilje, ki je prikazano v odlomku, se zgodi »kar tako«, ni naveden razlog, zakaj je skupina fantov v šoli fizično mučila Mateja. Ve, da se jim sam ne more upirati, zato jih prosi, naj ga pustijo. Fantje bi se nad njim še naprej izživljali, če se ne bi njihov vodja odločil drugače. To kaže, da je njegov vpliv zelo velik. Spoznamo tudi, da imajo nasilneži »posebno veselje« – da mučijo nekoga, ki je v življenju osamljen, izločen iz družbe. Matej prenese udarce in posmeh, ker ima svoj svet, v katerega se zateče.

Utemeljitev razlage z opisanim ali s citiranim primerom iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Opisanega primera ni./Citata ni. Citāt ne ustreza navodilu.	»V redu je, Matej.«
1	Opisani primer/citat ni natančno v skladu z razlago, a je še smiselno povezan z njo.	»Trdo je stiskal pesti in skušal obdržati miren izraz.«
2	Opisani primer/citat ustreza navodilu/razlagi.	»Ujel se je in brez besed nadaljeval svojo pot, vajen ponižanj in posmehovanja, kot da ni bilo nič.« / »Od jeze je še hitreje pometal z rokami po tleh, poskušal preslišati krohot zasmehovalcev in se po kolenih oddaljeval od njih.« (Z dvema točkama ovrednotimo vsak primer, ki natančno utemeljuje razlago.)

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Povzetka ni. Povzetek se ne nanaša na prejšnje razlage, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).	
2	Povzetek se nanaša na prejšnje razlage.	Prikazano je torej, da nasilje ne potrebuje razloga, da se posameznik nasilni skupini ne more upreti in da se lahko le še naprej umika v svoj svet.
(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)		

Lastno mnenje o problemu/prvini v odlomku (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Mnenje ni izraženo. Izraženo je kot skopa trditev. Mnenje ne ustreza navodilu/ni povezano z odlomkom.	Ker se je to dogajalo v šoli, so odgovorni učitelji.
1	Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, s šibko razlago.	Matej ni pametno ravnal. Ko je slišal korake na hodniku, bi moral zbežati in poiskati pomoč. Upam, da jih je prepoznal in o dogodku povedal učiteljem in staršem. Ne bi se smel umikati. Nasilje mu lahko prinese tudi psihične posledice za celo življenje, sploh ker je tako občutljiv.
2	Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.	Opisano nasilje se dogaja v šoli, kar je nezasišano, po drugi strani pa »razumljivo«. V njej je namreč veliko mladih in med njimi se najdejo zelo različni posamezniki in skupine. Matej je nasilnežem najbrž izziv zato, ker je drugačen, odrinjen in osamljen. Vedo, da nima svoje skupine, ki bi se jim maščevala, zato so lahko tako »junaški«. Mislim, da bi moral Matej svoje težave nekemu zaupati, ne pa se umikati v svoj svet. Najbolje bi bilo, da bi spregovoril z razrednikom ali s katerim drugim učiteljem. Potem bi lahko šola poskrbela za rešitev problema in se kaj takega vsaj v njenih prostorih ali v njeni bližini ne bi dogajalo. Nasilneži bi morali biti kaznovani. Jaz bi jih za več let poslal v zapor, pa ne v istega. Prav bi bilo, da bi tudi oni občutili osamljenost in odrinjenost.

Lastno mnenje o problemu/prvini na splošno (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Mnenje ni izraženo. Izraženo je kot skopa trditev. Mnenje ne ustreza navodilu/ni povezano z odlomkom.	Psihično nasilje se mi zdi še hujše kot fizično.
1	Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, s šibko razlago/nakazano v primeru iz življenja.	Nasilje se ne rešuje z nasiljem, povsod po svetu je tako. Najhujša oblika nasilja so vojne. V njih umirajo nedolžni civilisti. Posamezniki ne morejo nič proti skupinam, skupine pa so v glavnem odvisne od vodij in njihove volje. Po mojem je tudi to nasilje.
2	Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.	Včasih kdo pravi, da učitelji izvajajo nasilje nad otroki in mladimi, vendar mislim, da že dolgo ni tako. Nekeč je bilo to res nekaj običajnega, danes pa je problematično nasilje med učenci in dijaki samimi. Tako jih ne vzgaja šola, ampak je to posledica neurejenih družinskih razmer in razmer v širši družbi. Prepričan sem, da nasilen mlad človek sprejme vzorec obnašanja svojih staršev ali pa hoče z nasiljem pritegniti pozornost, ki je doma ne dobi. Škodljiv je tudi vpliv medijev, ki nasilje pogosto prikazujejo kot junaštvo.

Utemeljitev mnenja s primerom iz lastnih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Naveden ni noben primer. Naveden je primer, ki ne utemeljuje mnenja.	Otroci se pretepajo že v vrtcu.
1	Primer je samo imenovan/nakazan.	Pri sosedovih imajo dva otroka. Fant kar naprej pretepa deklico in ta na vso moč kriči. To se ne dogaja le, ko sta sama, ampak tudi takrat, ko so starši doma. Še nikoli nisem slišala, da bi oče ali mati reagirala na sinovo ravnanje.
2	Primer je na kratko opisan.	<i>Tudi v našem razredu smo imeli fanta, ki je bil nasilen do sošolk in sošolcev. Dekletom je jemal prenosne telefone in prebiral njihovo pošto, potem pa se je norčeval iz njih ali jih celo zmerjal. Pogosto jim je lomil pisala in trgjal liste iz zvezkov. Fante je brcal in če ga je kao brcnil nazaj, ga je premlatil, vendar na samem, da ni bilo prič. Vse je zanikal, a krivdo so mu vedno dokazali. Dobil je več kazni, izključen pa ni bil. V srednjo šolo je prenehal hoditi, ker dvakrat ni izdelal razreda. Nekeč je prišel v šolo njegov oče. V odmoru smo videli, da je vstopil v pisarno svetovalne delavke, potem pa kmalu zasiljali glasno kričanje z žaljivkami. Kričal je, da se njegovemu sinu godi krivica in da bo on sam obračunal z vsemi, ki so mu kaj naredili. Takrat nam je bilo jasno, da sin ne more biti drugačen.</i>

Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila
2	
0	Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
1	Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
2	Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Točke	Merila
2	
2	Slovnična pravilnost
2	Pravopisna pravilnost
2	Slogovna ustreznost

Točke	Merila
0	Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.
1	Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.
2	Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

Za vse velja:

Dodatna navodila:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, mu od skupnega seštevka odštejemo eno točko; če napiše manj kot 200 besed, mu odštejemo dve točki.
- Za izviren naslov samostojne interpretacije prištejemo skupnemu seštevku točk eno točko do največjega možnega števila (30).